

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - ХАСКОВО

УТВЪРДИЛ:.....
ВАСИЛКА ЖЕЛЕВА
Адм. ръководител – Председател
на Административен съд – Хасково
Заповед № РД – 05 – 41 /31.01.2024г.

**ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ ПРИ
ПРОВЕЖДАНЕ НА ОТКРИТО СЪДЕБНО ЗАСЕДАНИЕ В
АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - ХАСКОВО**

Настоящите Правила разглеждат използването на видеоконференция в провеждането на открити съдебни заседания в Административен съд – Хасково.

В тях са застъпени организационните, техническите и правните аспекти на използването на видеоконферентни системи в съдебното производство.

В настоящите Правила се съдържат насоки за съдии, съдебни служители и страни по делата, свързани с искането, подготовката, провеждането и управлението на видеоконференция при провеждане на открито съдебно заседание.

**I. НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА
ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ**

Административнопроцесуален кодекс

Допълнителна разпоредба, §1 По смисъла на този кодекс:

т.8 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) „Видеоконференция“ е комуникационна връзка чрез техническо средство за едновременно предаване и приемане на образ и звук между участници в процеса, намиращи се на различни места, позволяваща записване и съхраняване на информацията на електронен носител.

Чл.171, ал.3 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) Съдът може да изслушва страна и да извършва разпит на свидетели и вещи лица чрез видеоконференция.

Чл.14, ал.2 (Доп. – ДВ, бр.98 от 2020 г.) Лицата, които не владеят български език, могат да се ползват от родния си или от друг, посочен от тях, език. В тези случаи се назначава преводач. Устният превод може да се извършва чрез видеоконференция.

ал.5 (Доп. – ДВ, бр.98 от 2020 г., изм., бр.9 от 2021 г., в сила от 6.02.2021 г.) Когато страна или друг участник в производството е глухоням, глух, нем или сляп, се назначава преводач на български жестов език по негово искане или ако без това процесуалните

действия ще бъдат затруднени или не могат да бъдат извършени. Правилото на ал.2, изречение трето се прилага и по отношение на преводача на български жестов език.

Чл.144 (Доп. – ДВ, бр.42 от 2018 г., изм., бр.65 от 2018 г., в сила от 1.09.2018 г.) За неуредените в този дял въпроси се прилага Гражданският процесуален кодекс.

Граждански процесуален кодекс

Чл.135а (Нов – ДВ, бр.98 от 2020 г.)

ал.1 Всяка страна може да поиска да участва в съдебно заседание чрез видеоконференция, когато тя не е в състояние да се яви непосредствено пред съда.

ал.2 При видеоконференцията страната присъства в специално оборудвано за видеоконференции помещение в районен съд, определен по реда на чл.156а, ал.2 – 4, място за лишаване от свобода или ареста.

ал.3 Съдът уведомява страните за условията за провеждане на видеоконференция.

Чл.156а (Нов – ДВ, бр. 98 от 2020 г.)

ал.1 Събиране на доказателства чрез видеоконференция може да стане по искане на страна, а при изслушване на вещо лице – и служебно от съда.

ал.2 Разпит на свидетел и обяснения на страна чрез видеоконференция са допустими, когато не са в състояние да се явят непосредствено пред съда по делото и се намират извън съдебния район на районния съд, чието седалище съвпада със седалището на съда по делото.

ал.3 Изслушване на вещо лице чрез видеоконференция е допустимо, когато поради служебна ангажираност или други обективни обстоятелства вещото лице не може да се яви пред съда по делото и се намира извън съдебния район на районния съд, чието седалище съвпада със седалището на съда по делото.

ал.4 Съдът определя датата и часа на провеждане на заседанието, в което ще се използва видеоконференция, след проверка на възможността за провеждането ѝ с най-близкия районен съд по мястото на пребиваване на страната, свидетеля или вещото лице, съответно в мястото за лишаване от свобода или ареста, където се намира лицето.

ал.5 Свидетелите, страните и вещите лица, чиито изявления ще бъдат изслушани чрез видеоконференцията, се призовават за датата и часа на съдебното заседание, като им се указва съдът, в който следва да се явят, съответно мястото за лишаване от свобода или ареста, където ще се използва видеоконференцията.

ал.6 Самоличността на лицето, което участва чрез видеоконференция, се проверява от служителя по чл.150, ал.3, който присъства на видеоконференцията.

ал.7 Преводачът или тълковникът присъстват в съдебната зала на съда, в който се провежда съдебното заседание, освен ако конкретните обстоятелства не налагат тяхното присъствие при изслушването лице.

Чл.157, ал.2 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) За допускане на събиране на доказателства чрез видеоконференция съдът се произнася с мотивирано определение, в което се обосновава необходимостта от провеждане на видеоконференция.

Чл.4, ал.4 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) Устният превод и тълкуването може да се извършат и чрез видеоконференция, като преводачът или тълковникът присъстват в съдебната зала на съда, в който се провежда съдебното заседание, освен ако конкретните обстоятелства не налагат тяхното присъствие при изслушването лице.

Чл.136, ал.3 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) В случаите по ал.1 не се допуска разглеждане на делото чрез видеоконференция, освен при съгласие на страната.

Чл.143, ал.4 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) При провеждане на заседание чрез видеоконференция съдът следи:

1. за спазването на техническите изисквания за извършване на процесуални действия в електронна форма и начините на извършването им, предвидени в глава осемнадесета „а“ от Закона за съдебната власт;
2. използваната комуникационна връзка да позволява едновременното предаване и приемане на образ и звук;
3. процесуалните действия да се възприемат от всички участници в заседанието, намиращи се на различни места;
4. за извършването на запис от видеоконференцията.

Чл.150, ал.3 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) При провеждане на видеоконференция в протокола се вписват името и длъжността на съдебния служител от районния съд или на началника на затвора или началника на ареста или определен от тях служител, присъстващ на видеоконференцията.

ал.6 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) За извършената видеоконференция, след уведомяване на участниците в нея, се изготвя видеозапис върху електронен носител. Видеозаписът се прилага към делото.

Чл.151, ал.4 (Доп. – ДВ, бр.98 от 2020 г.) Съдът се произнася по искането за поправки и допълване на протокола, след като призове страните и молителя и изслуша звукозаписа, съответно обясненията на секретаря. Когато в заседанието е използвана и видеоконференция, съдът се произнася по искането за допълване или поправка и след възпроизвеждане на записа от нея.

ал.6 (Нова – ДВ, бр.98 от 2020 г.) Записът на видеоконференцията се пази до изтичането на срока за съхранение на делото.

II. ТЕХНИЧЕСКИ ИЗИСКВАНИЯ И ПОДДРЪЖКА НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИ ВРЪЗКИ И ОБОРУДВАНЕ

За да се улесни използването на видеоконферентно оборудване, всички компоненти на оборудването следва във възможно най-висока степен да бъдат стандартизирани на основата на еднакъв клас оборудване и еднаква конфигурация. Видеоконферентното оборудване следва да бъде интегрирано в установената работна практика и инфраструктура на съдебната зала. В съдебната зала видеоконферентната техника следва, доколкото е възможно, да се монтира и използва по начин, който създава атмосфера на традиционно съдебно заседание.

1. Технически параметри и изисквания към системата

Оборудването трябва да бъде разположено по такъв начин, че:

- да не възпрепятства използването на помещенията за традиционни съдебни заседания без използването видеоконференция;
- позиционирането на камери, екрани, осветление и участници да дава възможност за използване в различни ситуации – да се вземат предвид спецификите на разположението на участниците в административни дела;

- при необходимост да се правят минимални корекции на позицията, която участниците обикновено заемат в съдебната зала.

(Например разположението на оборудването не трябва да налага адвокати и съдии да заемат места на една маса, или в близост един до друг.)

Видеоконферентната система, монтирана в Съдебна зала №1 в сградата на Административен съд – Хасково разполага с:

- Видеоконферентна система (кодек), осигуряваща изграждането, контрола и провеждането на видеоконферентната сесия с високо качество. Системата е необходимо да осигурява и създаването на специфичното разпределение на различните видео изображения върху видео дисплеите;

- 2 броя видео дисплеи с размер 65-инча, осигуряващи висококачествено видео изображение с висока резолюция 1080p (1920x1080 progressive);

- 2 броя видео камери, поддържащи висока резолюция 1920x1080 при 60 кадъра в секунда и 10 пъти оптично приближаване;

- Самостоятелна безжична микрофонна система с 4 броя микрофони;

- Мрежов комутатор предоставящ захранване по мрежовия кабел;

- Пасивни компоненти (кабели, сплитери, стойки за монтаж).

Видеоконферентната връзка и оборудването трябва да осигуряват високо качество на звука и видеото, особено когато се използва и устен превод.

Предаването на звука трябва да поддържа двупосочна комуникация, т.е. редуване на страните и припокриване на говора.

Стабилността на връзката е фундаментална, т.е. системата трябва да осигурява високо качество на звука и видеото във всеки един момент.

Броят и позицията на оборудването за провеждане на видеоконференции (екрани и камери), съобразени с броя и местоположението на участниците, са от решаващо значение за ефективното провеждане на видеоконференциите.

Всички участници, от които се очаква да говорят, трябва да получат индивидуални микрофони. На преводачите следва да се осигури отделен микрофон. Когато е приложимо, трябва да се предоставят слушалки.

Всички видеоконферентни сесии трябва да бъдат предварително създадени и тествани от техническо лице.

Техническо лице трябва да бъде на разположение през цялото време на провеждане на видеоконференцията, с цел бързо реагиране в случай на повреда или нарушаване на качеството на връзката.

2. Осигуряване на сигурност на връзката и на помещението за провеждане на видеоконферентни връзки

Защитата на информацията и данните, обработвани във връзка с провеждането на видеоконференции в съдебната система, е жизненоважен елемент от цялостния юридически процес.

За да се предотврати компрометирането на информацията преди, по време и след провеждането на видеоконферентна връзка, трябва да се предприемат подходящи мерки. Равнището на защита и контрол следва да се ръководи от степента на чувствителност и поверителност на съответния съдебен случай. Това означава ограничаване на достъпа до системите и информацията само до тези лица, които са упълномощени да въвеждат, редактират и преглеждат информацията.

Мерките за сигурност трябва да отчитат не само информационните и комуникационните системи, но и потребителите, които ще ги използват, т.е. да бъдат предвидени мерки за защита на данните както от умишлени, така и от неумишлени срывове на сигурността.

Мерките за сигурност включват :

- Промяна на стандартните пароли;
- Прилагане на най-добри практики за защита на паролите;
- Деактивиране на излъчването;
- Физическа сигурност (т.е. ограничаване на достъпа, изключване на устройството и покриване на обектива на камерата, когато не се използва);
- Деактивиране на безжичните връзки;
- Когато е необходим отдалечен достъп, въвеждане на строги контроли за достъп;

III. ПРАКТИЧЕСКИ АСПЕКТИ НА ВИДЕОКОНФЕРЕНТНИТЕ ВРЪЗКИ

В националните съдебни производства основна цел е заседанието с видеоконферентна връзка да се доближава във възможно най-голяма степен до обичайната практика на съда при разглеждане на делото в открито съдебно заседание.

1. Организиране и провеждане на видеоконференция в открито съдебно заседание в Административен съд – Хасково

Видеоконференция по дело в Административен съд – Хасково се провежда след разпореждане на съдията докладчик, постановено въз основа на искане, или служебно, при условията, предвидени в закона.

Всяка страна по дело, свидетел, вещо лице, преводач, или преводач на български жестов език (тълковник), може да поиска да участва в съдебно заседание чрез видеоконференция, при наличие на условията, предвидени в закона.

Искането за участие в съдебно заседание чрез видеоконференция следва да бъде направено писмено и да съдържа:

- имената на подателя, качеството му по делото и подпис;
- номера на делото в Административен съд – Хасково, по което се подава искането, освен ако искането е направено в жалбата, съответно в исковата молба;
- описание на обстоятелствата, поради които подателят не е в състояние да се яви непосредствено пред съда по делото;
- декларация, че подателят на искането се намира извън съдебния район на районния съд със седалище гр.Хасково;
- посочване на мястото на пребиваване на подателя на искането и посочване на най-близкия до това място районен съд, в който да се проведе видеоконференцията, респ. посочване на мястото за лишаване от свобода или ареста, където се намира подателя на искането.

Искането следва да бъде подадено по делото своевременно, така че по възможност да не става причина за отлагане на вече насрочено открито съдебно заседание.

Искането се докладва на съдията докладчик по делото, който извършва преценка дали да бъде уважено.

Съдията докладчик по делото може да разпорежи изслушването на страна или извършването на разпит на свидетели и вещи лица чрез видеоконференция и служебно, след преценка за наличие на условията, предвидени в закона.

При преценка за провеждане на видеоконференция, по разпореждане на съдията докладчик съдебният деловодител извършва проверка в най-близкия районен съд по мястото на пребиваване, съответно в мястото за лишаване от свобода или ареста, където се намира лицето, чието изслушване ще се извърши чрез видеоконференция, за възможността за провеждането на видеоконференция на конкретна дата и час, съобразени и с графика за използване на мястото за провеждане на открито съдебно заседание с видеоконферентна връзка в Административен съд – Хасково.

Мястото на провеждане на открито съдебно заседание с видеоконферентна връзка в сградата на Административен съд – Хасково е Съдебна зала №1.

Съдебна зала №1 да се ползва за провеждане на видеоконференция в следните работни дни:

- понеделник – от 09.00 часа до 16.00 часа;
- вторник, сряда, четвъртък и петък – от 14.00 часа до 16.00 часа и от 09.00 часа до 14.00 часа – за съдебните състави, които по график заседават в Съдебна зала №1.

Системният администратор на съда поддържа актуален график за използване на Съдебна зала №1 в Административен съд – Хасково за видеоконферентна връзка, с дата и час на предстоящата видеоконференция.

Съдията докладчик определя датата и часа на провеждане на заседанието, в което ще се използва видеоконференция, съобразно графика, като не допуска дублиране на часове. По възможност заседанието се насрочва в кръгъл час.

Съдията докладчик отхвърля или приема искането за видеоконференция, като уведомява страните за условията за провеждане на видеоконференция.

Лицето, поискало видеоконференция, се призовава за датата и часа на съдебното заседание, като му се указва съдът, в който следва да се яви, съответно мястото за лишаване от свобода или ареста, където ще се използва видеоконференцията.

След насрочване на делото в открито съдебно заседание с видеоконферентна връзка, съдебният деловодител представя копие от съдебното разпореждане на системния администратор на съда и го уведомява срещу подпис за датата на съдебното заседание.

За датата на съдебното заседание с видеоконферентна връзка се уведомява и съдебният секретар по делото.

Съдебният секретар организира провеждането на съдебното заседание с видеоконференция, със съдействието на системния администратор.

Съдебният секретар уведомява страните за осигурения достъп, като им изпраща линк и код за достъп до онлайн заседание. Изисква от участниците да предоставят данни за контакт на лицето, което от тяхна страна осигурява техническа реализация на видеоконференцията.

В подходящо време преди изслушването (минимум 1 ден преди изслушването) съдът осигурява провеждането на тестова връзка, за да се осигури съвместимост на оборудването и съоръженията на всички места, на които ще се провежда видеоконферентната връзка. Може да се изисква и допълнителна връзка за тестване.

При открито съдебно заседание, лицата, участващи в заседанието отдалечено чрез видеоконферентна връзка, присъстват в специално оборудвано за видеоконференции помещение в определения районен съд, място за лишаване от свобода, или ареста.

Всички участници трябва да бъдат на съответното място най-малко 15 минути преди началото на видеоконферентната връзка, за да могат да бъдат уточнени необходимите детайли и да бъде завършен теста на видеоконферентното оборудване. При пристигането си в съда, в който ще се проведе видеоконферентната връзка, участниците трябва да проверят списъците за възможни промени в мястото (съдебната зала), направени в последния момент.

Изслушванията чрез видеоконферентна връзка се провеждат възможно най-близко с обичайната практика на Административен съд – Хасково в открито съдебно заседание, при спазване на всички нормативни изисквания, касаещи съответната процедура. Въпреки това може да са необходими някои вариации, за да се отговори на ограниченията, породени от спецификата на използваната технология, променената среда и географско разпределение на участниците.

Преди да се проведат изслушвания чрез видеоконферентна връзка, техническото лице дава основни инструкции и пояснения за начина на работа на видеоконферентното оборудване и отговаря на въпроси.

По време на изслушването следва да се избягва шумът и да се намалят движенията на тялото с цел по-добра видимост на предаваната картина. Участниците говорят задължително в предоставените микрофони, когато се обръщат към съда, дават показания, или участват по друг начин в съдебното заседание.

2. Технически нарушения и действия при прекъсване на връзката

Често срещани технически проблеми са:

- проблеми със звука;
- влошено качество на картината;
- необходимост от конфигуриране или мрежови проблеми;
- влошена интернет свързаност;
- прекъсване на връзката;
- несъответствия в оборудването.

Участниците трябва да останат бдителни за всяко влошаване на качеството на картината и звука, и незабавно да информират съдията, ако това се отразява върху способността им да участват пълноценно.

В случай на загуба на връзка, влошено качество, или друга индикация за технически проблеми, съдията водещ изслушването спира изслушването до отстраняването им.

В случай, че тези трудности могат да бъдат бързо коригирани от техническия персонал (в рамките на до 60 мин.), съдията продължава изслушването по обичайния ред. В случай, че възстановяването на видеоконферентната връзка изисква повече време (над 60 мин.) съдията може да преразгледа продължаването на изслушването и то да бъде отложено за следваща възможна дата.

3. Изготвяне на протокол

Следвайки принципа за максимална близост до обичайната практика, съдебният секретар изготвя стандартен протокол от съдебното заседание в съответствие с предвиденото в нормативната уредба.

В протокола се вписват името и длъжността на съдебния служител от районния съд, или на началника на затвора/ареста, или определен от тях служител, присъстващ на видеоконференцията.

5. Запис на видеоконференцията

За извършената видеоконференция се изготвя видеозапис върху електронен носител. За целта в началото на всяка видеоконференция всички участници в нея се уведомяват, че ще се извърши запис на видеоконференцията. Копие на видеозаписа се прилага по делото и се пази до изтичането на срока за съхранение на делото.

6. Обмен на документи

Участниците трябва да могат да обменят документи сигурно. Това се отнася както за обмена на информация на хартиен, така и на електронен носител.

Всички страни, участници във видеоконференцията, следва да предвидят предварително какви документи ще бъдат необходими в хода на производството и да ги изпратят по делото, като направят и изпратят предварително копия за останалите участници във видеоконференцията.